

Om Tiden for Aftalens Opfyldelse.

§§ 12—13.

§§ 12 og 13 give Regler til Afgørelse af, paa hvilket Tidspunkt — den saakaldte „Handlingstid“ — enhver af Parterne har at foretage de fra hans Side nødvendige Skridt til Købeaftalens Opfyldelse. Følgerne af, at dette Tidspunkt oversiddes — de saakaldte Moravirkninger — fastsættes i §§ 21—27 („Om Forsinkelse fra Sælgerens Side“) og i §§ 28—37 („Om Forsinkelse fra Køberens Side“).

§ 12.

I Almindelighed vil selve Aftalen eller de Omstændigheder, hvorunder Købet er sluttet, indeholde det fornødne til Fastsættelsen af en Tid, paa hvilken hver af Parterne skal opfylde eller gøre Skridt til at opfylde sin Forpligtelse. I denne Henseende vil Handelsbrugen hyppig træde hjælpende til, blandt andet ogsaa ved at bestemme, hvem af Parterne der skal tage Initiativet til Opfyldelsen. Saaledes er det f. Eks. en almindelig udbredt Sædvane ved Bestilling fra Købmænd hos Producenter, at Sælgeren straks eller dog snarest muligt skal afsende det Bestilte. Det fremgaar modsætningsvis af Regelen i § 12, at Opfyldelse fra vedkommende Parts Side i alle saadanne Tilfælde skal ske uden Afventning af nogen Mindelse („Paakrav“) fra Medkontrahenten. Denne Regel („dies interpellat pro homine“), der ikke blot finder Anvendelse, naar et bestemt Tidspunkt er fastsat for Opfyldelsen, men ogsaa naar Tiden er angivet med en vis Ubestemthed som „straks“, „snarest muligt“, „ved første aabne Vande“, „i Løbet af Foraaret“ og lign., er stemmende med den af vore Domstole stadig hævdede Retsopfattelse, medens Opfattelsen i Handelskredse, saaledes som den bl. a. giver sig Udtryk i Grosserersocietetets Responsa, viser nogen Vaklen. Følgen af, at Parten, det være sig Sælgeren eller Køberen, oversidder den herved bestemte Handlingstid, er efter gældende Ret, som Udkastet opret-

holder, ikke blot den, at Medkontrahenten herfor kan kræve Erstatning, men ogsaa — efter Forsinkelsens Betydning i det enkelte Tilfælde — den, at han kan hæve Aftalen. Derimod afgør Sætningen om Unødvendigheden af Paakrav intet om en Parts Ret til uden at give den anden Part Meddelelse derom at fastholde Kravet paa umiddelbar Opfyldelse af Aftalen. Tværtimod er det i vidt Omfang nødvendigt for en Part, der vil hævde dette Standpunkt, at han tilstiller den anden Part Meddelelse herom, jfr. § 26. Det er vistnok i en Sammenblanding af dette sidste Spørgsmaal med Spørgsmaalet om Indtrædelsen af de egentlige Moravirkninger, at Grunden til den omtalte Vaklen i Handelskredsene maa søges.

For de Tilfældes Vedkommende, i hvilke Aftalen ikke saaledes indeholder det Fornødne til Fastsættelse af en Tid for Opfyldelsen, udtaler § 12 direkte, at Opfyldelse skal ske ved Paakrav. Om denne med Billighed stemmende Regel hersker der ingen Tvivl efter gældende Ret. Medens Paakrav selvfølgelig kan fremsættes naarsomhelst, for saa vidt ikke andet fremgaar af Omstændighederne i det enkelte Tilfælde, maa der paa den anden Side levnes den handlepligtige Part den til Opfyldelsen nødvendige Frist, saaledes at han, naar den endelige Opfyldelse kræver Foretagelsen af visse forberedende Skridt, først kommer i Mora, naar han ikke ufortøvet efter Paakravet gaar i Gang hermed. Dette sidste, der navnlig faar praktisk Betydning for Sælgerens Levering af Salgsgenstanden, og efter Omstændighederne ogsaa for Køberens Aftagelse af den, men derimod sjældent for Køberens Betaling af Købesummen, har man dog ikke ment at burde nævne udtrykkelig, idet der derved vilde aabnes Plads for den Misforstaaelse, at en saadan Frist til Opfyldelsen altid tilkommer hver af Parterne. Udkastet indeholder ingen Regel for det Tilfælde, at Sælgeren leverer eller tilbyder Køberen